

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II**PSYCHOLOGY****D**

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

1. (Signature) .....

(In figures as in Admit Card)

(Name) .....

Seat No. ....

(In words)

2. (Signature) .....

(Name) .....

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

JUN - 13225**Time Allowed : 2 Hours]****[Maximum Marks : 200****Number of Pages in this Booklet : 44****Number of Questions in this Booklet : 100****Instructions for the Candidates**

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry **two** marks. **All** questions of Paper II will be compulsory.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
  - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
  - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
  - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (B) is the correct response.

Following wrong methods should not be used as they are not recognised by scanning machine in digitized assessment. Candidate using such method will be responsible for their loss.

- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पुष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
  - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
  - पहिल्या पुष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
  - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ/निळा करावा.

उदा. : जर (B) हे योग्य उत्तर असेल तर.

खालील चुकीच्या पद्धती वापरू नये, कारण डिजिटाइज्ड (Digitized) मूल्यांकनात स्कॅनिंग मशीन त्यांना ओळखत नाही. त्या पद्धती वापरून नुकसान झाल्यास त्यास विद्यार्थीच जबाबदार असतील.

- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागींचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकाकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळा किंवा काळा बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

JUN - 13225/II—D

JUN - 13225/II—D

PSYCHOLOGY

Paper II

मानसशास्त्र

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 2 Hours]

[Maximum Marks : 200

Note : This Question Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. A person not only has a set of abilities, but also a set of potential abilities that can be realized if given the proper guidance from other's. Who propagated this ? (A) Piaget (B) Vygotsky (C) Bandura (D) Skinner	1. एखाद्या व्यक्तीकडे केवळ क्षमतांचा संच नसतो, तर संभाव्य क्षमतांचा संच देखील असतो ज्यांचा प्रसार करणाऱ्या इतरांकडून योग्य मार्गदर्शन मिळाल्यास त्या साकार होऊ शकतात हे कोणी मांडले ? (A) पियाजे (B) वायगोत्स्की (C) बंडुरा (D) स्किनर
2. Gender schematic as are more likely to see the word as ..... (A) Divided into masculine and feminine categories (B) Biased against their gender (C) Distorted ways that favor their gender (D) A place where their own gender dominates	2. योजनाबद्ध लिंगभाव असणारे व्यक्ती जगाकडे ..... प्रकारे पाहण्याची शक्यता जास्त असते (A) पुरुषत्व आणि स्त्रीत्व या दोन श्रेणीत विभाजित करतात (B) ने स्वतःच्या लिंगभावाबाबत पूर्वग्रह दुषित असतात (C) स्वतःच्या लिंगभावाबाबत निरूपण मार्गाची अनुकूलता दर्शवितात (D) स्वतःचा लिंगभावाचे वर्चस्व असणारी जागा मानतात

3. The child will typically play with the toys and bring one to the caregiver to show and describe it from time to time. The child may be upset when the caregiver departs but is also happy to see the caregiver return. This shows which attachment style ?

- (A) Secure attachment style
- (B) Disorganized attachment style
- (C) Ambivalent attachment style
- (D) Avoidant attachment style

4. Which of the following theory supports the idea that when people pursue positive goals their self-regulation efforts are focused on reducing the discrepancy between the current state and a future goal ?

- (A) Current goal theory
- (B) Control theory
- (C) Self-discrepancy theory
- (D) Gate-control theory

3. मूल सामान्यतः खेळण्यांशी खेळेल आणि काळजी वाहकाकडे एक आणेल ते वेळोवेळी दाखवेल आणि त्याचे वर्णन करेल. काळजी वाहक गेल्यावर मूल नाराज होऊ शकते परंतु काळजी वाहकाला परतताना पाहून आनंदी देखील होते. हे कोणती संलग्नक शैली दर्शविते ?

- (A) सुरक्षित संलग्नक शैली
- (B) अव्यवस्थित संलग्नक शैली
- (C) द्विधा मनाची संलग्नक शैली
- (D) टाळण्याची संलग्नक शैली

4. खालीलपैकी कोणता सिद्धांत हा जेव्हा व्यक्ती सकारात्मक ध्येयाची पूर्तीसाठी स्व-नियंत्रित प्रयत्नांवर लक्ष केंद्रित करून वर्तमान परिस्थिती व भविष्यकालीन ध्येयांमधील तफावत कमी करण्याचा कल्पनेला पाठिंबा दर्शविते ?

- (A) सद्य देय सिद्धांत
- (B) नियंत्रण सिद्धांत
- (C) स्व-भेदानात्मक सिद्धांत
- (D) गेट-नियंत्रण सिद्धांत

5. .... theory of motivation stated that the individuals are not only motivated and driven from within, but they are also pulled by external factors of incentives.

- (A) The drive reduction
- (B) The arousal
- (C) The humanistic
- (D) The expectancy

6. According to the classic concepts of Row & Kahn, successful aging comprises of .....

- (A) High physical, psychological and social functioning in old age without diseases
- (B) Factors within the person like happiness
- (C) Adaption to age related changes in a given context
- (D) Balance between person's needs and competency

5. .... प्रेरणा सिद्धांत प्रतिपादन करितो की, व्यक्ती, ह्या फक्त आंतरिक प्रेरणा आणि प्रचोदनामुळे प्रेरित होत नाहीत तर त्या बाह्य घटकीय प्रलोभनाद्वारे सुद्धा ओढल्या जातात.

- (A) प्रचोदनक्षीणता
- (B) जागरण/उद्दीपन
- (C) मानवता
- (D) अपेक्षावस्था

6. रो आणि कान यांच्या अभिजात संकल्पनानुसार यशस्वी वृद्धत्व म्हणजे :

- (A) आजारांशिवाय वृद्धापकाळात उच्च शारीरिक, मानसिक आणि सामाजिक कार्यक्षमता
- (B) आनंदासारखे व्यक्तीमधील घटक
- (C) दिलेल्या संदर्भात वयाशी संबंधित बदलांशी जुळवून घेणे
- (D) व्यक्तीच्या गरजा आणि क्षमता यांच्यातील संतुलन

7. Your ability to focus on a TV show while ignoring the noise of your partner nagging about supper illustrates :

- (A) synesthesia
- (B) selective attention
- (C) sensory attention
- (D) sensory adaptation

8. The three types of Territory, i.e., Primary, Secondary and Public differ on all of the following except for .....

- (A) Occupation by the owner
- (B) Degree of personalization
- (C) How others perceive ownership
- (D) Concept of personal space

7. रात्रीच्या जेवणाबद्दल आपल्या जोडीदाराच्या आवाजाकडे दुर्लक्ष करून टि.व्हि. शोवर लक्ष केंद्रित करण्याची आपली क्षमता काय दर्शवते ?

- (A) संवेदना संकर
- (B) वेचक अवधान
- (C) वेदनिक अवधान
- (D) वेदनिक प्रतियोजन

8. तीन प्रकारचे अवकाश (टेरिटरी) म्हणजे, प्राथमिक, दुय्यम आणि सार्वजनिक खालील कोणते वगळता सर्व बाबतीत भिन्न आहेत ?

- (A) मालकाचा व्यवहार
- (B) वैयक्तिकरणाचे प्रमाण
- (C) इतरांना मालकी कशी वाटते
- (D) वैयक्तिक अवकाशाची संकल्पना

9. Which of the following lifestyle factors is known to affect wellbeing positively in late adulthood ?

- (A) Mental and physical activity
- (B) Alcohol consumption
- (C) Retiring early
- (D) Drug consumption

10. Crystallized abilities include the ability to use skills, knowledge and experience. These abilities tend to :

- (A) Improve with age as individuals expand their knowledge through experience
- (B) Decline with age along with general cognitive function
- (C) Stay static over time
- (D) Do not change with age

9. खालीलपैकी ज्ञात असलेले कोणते जीवनशैली घटक प्रौढत्वाच्या उत्तरार्धात आरोग्यावर सकारात्मक परिणाम करतात ?

- (A) मनोशारीरिक कृती
- (B) मद्यमापन
- (C) लवकर निवृत्ती
- (D) औषधांचे सेवन

10. स्थिर झालेल्या क्षमतांमध्ये (Crystallized) कौशल्ये, ज्ञान आणि अनुभव वापरण्याची क्षमता समाविष्ट असते, या क्षमतांमध्ये :

- (A) वयानुसार व्यक्ती अनुभवाद्वारे त्यांचे ज्ञान वाढवतात तसे सुधारणा होतात
- (B) वयानुसार सामान्य संज्ञानात्मक कार्यासह घट होते
- (C) कालांतराने स्थिर राहतात
- (D) वयानुसार बदलत नाही

11. .... is associated with cyber bullying.
- (A) Physical abuse
- (B) Anonymities
- (C) Ragging
- (D) Hurtful teasing
12. What kind of processing involves high levels of cognition controlling and regulating events affecting lower levels of cognition ?
- (A) top-down processing
- (B) bottom-up processing
- (C) proprioception
- (D) transduction
13. Equity theory is about :
- (A) balancing rewards and contributions in relationships
- (B) the effects of social class on identity
- (C) how people make economic investments
- (D) the study of power and politics

11. .... हे सायबर गुंडगिरीशी संबंधित आहे.
- (A) शारीरिक गैरवर्तन
- (B) अनामिकता
- (C) रॅगिंग
- (D) दुःखदायक छेडछाड
12. कोणत्या प्रकारच्या प्रक्रियेत उच्च पातळीची अनुभूती समाविष्ट आहे; ज्यामुळे अनुभूतीच्या निम्न पातळीवर परिणाम होणाऱ्या घटनांवर नियंत्रण आणि नियमन केले जाते ?
- (A) वरून-खाली प्रक्रिया
- (B) खालून-वर प्रक्रिया
- (C) आंतरेंद्रिय संवेदन
- (D) ऊर्जांतरण
13. समन्यायी सिद्धांत म्हणजे :
- (A) नातेसंबंधांमध्ये पारितोषिक आणि योगदान संतुलित करणे
- (B) सामाजिक वर्गाचा अस्मितेवर होणारा परिणाम
- (C) लोक आर्थिक गुंतवणूक कशी करतात
- (D) सत्ता आणि राजकारणाचा अभ्यास

14. According to Eysenck's three-factor theory of personality, which one of the following factors refers to a person's level of stability/instability ?
- (A) Extraversion
(B) Conscientiousness
(C) Neuroticism
(D) Psychoticism
15. .... is not a type of neuron.
- (A) Bipolar
(B) Unipolar
(C) Multipolar
(D) Homozygous
16. According to Gardner's theory, intelligence is a/an ..... appropriate to specified kinds of content.
- (A) Factorial elements
(B) Comparative processing skills
(C) Information-processing abilities
(D) Ability clustering forms of thinking
14. आयसेंकच्या व्यक्तिमत्त्व सिद्धांतानुसार खालीलपैकी कोणता एक घटक व्यक्तीच्या स्थिरता/अस्थिरता पातळीशी संबंधित आहे ?
- (A) बहिर्मुखता
(B) कर्तव्यदक्षता
(C) मज्जाविकृती
(D) दुर्मनस्कता
15. .... हा चेतापेशीचा प्रकार नाही.
- (A) द्विशाखीय
(B) एकशाखीय
(C) बहुशाखीय
(D) एकबिजीय
16. गार्डनर यांच्या सिद्धांतानुसार बुद्धिमत्ता ही ..... विशिष्ट प्रकारच्या धारणाशक्तीशी निगडित आहे.
- (A) घटकीय मूलतत्त्व
(B) तुलनात्मक प्रक्रिया कौशल्य
(C) माहिती प्रक्रिया क्षमता
(D) विचार प्रक्रियांच्या क्षमतांचा समूह

17. What are the final two phases of Levinson's stage model for adult development ? (A) Transition phase, settling down period (B) Age 30 transition phase, settling down period (C) Transition phase, entering the adult world phase (D) Settling down period, age 30 transition phase 18. .... is not a part of digital etiquette. (A) Smaller but intimidating message (B) Read first, write later (C) Keep attachment short (D) Review, review and send 19. Creativity is : (A) Moderately and positively related to intelligence (B) Strongly and positively related to intelligence (C) Moderately and negatively related to intelligence (D) Strongly and negatively related to intelligence	17. प्रौढ विकासासाठी लेव्हिन्सनच्या स्टेज मॉडेलचे शेवटचे दोन टप्पे कोणते आहेत ? (A) संक्रमण अवस्था, स्थिरावण्याचा कालावधी (B) वय 30 संक्रमण अवस्था, स्थिरावण्याचा कालावधी (C) संक्रमण अवस्था, प्रौढ जगाच्या टप्प्यात प्रवेश करणे (D) स्थिरावण्याचा कालावधी, वय 30 संक्रमण अवस्था 18. .... हे डिजीटल शिष्टाचाराचा भाग नाही (A) छोटा परंतु धमकाविण्याचा संदेश (B) प्रथम वाचा मग लिहा (C) जोडणी संक्षिप्त (D) पुनर्वलोकन तपासणी आणि पाठवणे 19. सृजनशीलता ही : (A) मध्यम प्रमाणात आणि सकारात्मकरित्या बुद्धिमत्तेशी संबंधित आहे (B) पूर्णतः व सकारात्मकरित्या बुद्धिमत्तेशी संबंधित आहे (C) मध्यम प्रमाणात व नकारात्मकरित्या बुद्धिमत्तेशी संबंधित आहे (D) पूर्णतः नकारात्मकरित्या बुद्धिमत्तेशी संबंधित आहे

20. Attentional cueing in infants requires : (A) Attracting the infant's attention with an acoustic cue (B) A period of direct gaze before averting the gaze (C) pointing in the direction of the attentional cue (D) moving a colourful stimulus towards the attentional cue	20. अर्भकांमध्ये लक्षवेंद्रित करण्यासाठी काय आवश्यक आहे ? (A) ध्वनिसंकेताने अर्भकाचे लक्ष वेधून घेणे (B) नजर वळवण्यापूर्वी थेट नजरेचा कालावधी (C) लक्षवेधण्याच्या दिशेकडे बोट दाखवणे (D) एक रंगीबेरंगी उत्तेजना लक्षवेधी संकेताच्या दिशेने हलविणे
21. Individuals, during secondary appraisal in the cognitive appraisal model of stress, ... (A) unconsciously recall other similar stressful events (B) engage in the use of defense mechanisms (C) evaluate their resources for dealing with stress (D) experience resistance and then exhaustion	21. ताणतणावाच्या बोधनात्मक मूल्यांकन प्रारूपामध्ये दुय्यम मूल्यांकनादरम्यान, व्यक्ती : (A) अबोधपणे इतर समान तणावपूर्ण घटना आठवते (B) संरक्षण यंत्रणेचा वापर करण्यात गुंततात (C) ताणतणावाचा सामना करण्यासाठी त्यांच्या संसाधनांचे मूल्यांकन करतात (D) प्रतिकार आणि नंतर थकवा अनुभवतात
22. When would a psychologist label a child as developing typically ? (A) When they reach 2 years of age with no obvious physical problems (B) When they follow predictable developmental trajectory (C) When they reach specific levels of reading and writing ability (D) When they can walk unaided	22. मानसशास्त्रज्ञ मुलाला सामान्यतः विकसनशील असल्याचा केव्हा शिक्का मारेल ? (A) जेव्हा ते कोणत्याही स्पष्ट शारीरिक समस्यांशिवाय 2 वर्षांचे होतात (B) जेव्हा ते पूर्वानुमानित विकासात्मक मार्गाचे अनुसरण करतात (C) जेव्हा ते वाचन आणि लेखनक्षमतेच्या विशिष्ट पातळीपर्यंत पोहोचतात (D) जेव्हा ते मदतीशिवाय चालू शकतात

23. Length and intensity of Light wave play an important role in :
- (A) Perception of colour and brightness
(B) Perception of colour and illumination
(C) Perception of constancy and brightness
(D) Perception of brightness and illumination
24. Stephen Ceci has suggested that intelligence consists of ..... that are ..... based and linked to the context.
- (A) multiple abilities; biologically
(B) multiple intelligences; learning
(C) modules; developmentally
(D) processors; cognitively
25. According to Milgram's studies on obedience, which factor significantly decreased participant's willingness to obey orders to administer shocks ?
- (A) The presence of an authority figure in the room
(B) The participant's belief that the authority figure was responsible for the outcome
(C) The physical and emotional proximity of the learner receiving the shocks
(D) The use of scientific-sounding justifications for the experiment
23. प्रकाश तरंगाची लांबी आणि तीव्रता हे ..... मध्ये महत्त्वाची भूमिका निभावतात.
- (A) रंग आणि चमक याचे संवेदन
(B) रंग आणि प्रकाश याचे संवेदन
(C) स्थिरता आणि चमक याचे संवेदन
(D) चमक आणि प्रकाश याचे संवेदन
24. स्टीफन सेसी यांनी असे सुचविले आहे की बुद्धिमत्तेमध्ये ..... चा समावेश असतो आणि ..... वर आधारित आणि संदर्भाशी जोडलेली असते.
- (A) बहुविध क्षमता; जैविक अनुषंगाने
(B) बहुविध बुद्धिमत्ता; अध्ययन
(C) नियामके; वैकासिक अनुषंगाने
(D) प्रोसेसर; बोधात्मक अनुषंगाने
25. मिलग्रामच्या आज्ञाधारकतेवरील अभ्यासानुसार, सहभागींना शॉक देण्याच्या आदेशांचे पालन करण्याची इच्छा कोणत्या घटकामुळे लक्षणीयरीत्या कमी झाली ?
- (A) खोलीत एका अधिकाऱ्याची उपस्थिती
(B) सहभागीचा असा विश्वास की अधिकाऱ्याची व्यक्ती परिणामासाठी जबाबदार आहे
(C) शॉक मिळणाऱ्या अध्ययनकर्त्याशी शारीरिक आणि भावनिक जवळीक
(D) प्रयोगासाठी वैज्ञानिकदृष्ट्या योग्य वाटणाऱ्या स्पष्टीकरणाचा वापर

26. People high in creativity also are likely to : (A) Combine different ways of thinking (B) Filter out irrelevant stimuli to attend to the task at hand (C) Display extrinsic motivation (D) Be geniuses 27. Use of symbols to represent words, images and ideas, occurs at what stage of development ? (A) Preoperational stage (B) Sensorimotor stage (C) Concrete operational stage (D) Formal operational stage 28. Which of the following is false about HIV ? (A) It is considered a terminal condition (B) It is treated using antiretroviral therapy (C) At least half of the people who are HIV-Positive are not being treated (D) About a quarter of people who are HIV-Positive don't know that they have the disease	26. ज्या व्यक्ती उच्च सृजनशील असतात, त्या हे असू शकतात : (A) विविध विचारांचे एकत्रीकरण करणाऱ्या (B) हातातील कामावर लक्ष देतांना असंबंधित उद्दीपकाला दूर सारणाऱ्या (C) प्रदत्त प्रेरणा दर्शिवणाऱ्या (D) बुद्धिमान 27. शब्द, प्रतिमा आणि कल्पना दर्शवण्यासाठी चिन्हांचा वापर विकासाच्या कोणत्या टप्प्यावर होतो ? (A) पूर्व-कार्यात्मक अवस्था (B) वेदनकारक अवस्था (C) ठोस कार्यात्मक अवस्था (D) औपचारिक कार्यात्मक अवस्था 28. HIV च्या विषयी खालीलपैकी कोणते विधान असत्य आहे ? (A) ही दुर्धर अवस्था मानली जाते (B) ही अवस्था अँन्टीरेट्रोव्हायरल उपचार पद्धतीचा वापर (C) अर्धे रुग्ण जे HIV-Positive असतात त्यांच्यावर उपचार होत नाही (D) एक चतुर्थांश HIV-Positive लोकांना हा आजार आहे हे माहिती नसते

29. Cultural intelligence involves all of the following dimensions EXCEPT :

- (A) Metacognitive
- (B) Emotional
- (C) Motivational
- (D) Behavioural

30. Signal detection theory identifies two distinct processes in sensory detection :

- (a) sensory process
- (b) decision process
- (c) motivational process
- (d) response bias

Codes :

- (A) (a) and (b) only
- (B) (c) and (d) only
- (C) (a) and (c) only
- (D) (a) and (d) only

31. According to Kurt Lewin's formula behaviour is a function of which two variables ?

- (A) Appraisal and Attitudes
- (B) Person and Situation
- (C) Affect and Cognition
- (D) Attitudes and Beliefs

29. सांस्कृतिक बुद्धिमत्तेमध्ये खालीलपैकी सर्व परिमाणांचा समावेश होतो शिवाय :

- (A) अधिबोधात्मक
- (B) भावनिक
- (C) प्रेरक
- (D) वर्तनिक

30. संकेत शोध सिद्धांत हा वेदनीक शोधाच्या दोन भिन्न प्रक्रियां ओळखतात :

- (a) वेदनिक प्रक्रिया
- (b) निर्णय प्रक्रिया
- (c) प्रेरणात्मक प्रक्रिया
- (d) प्रतिक्रिया पूर्वग्रह

संकेतांक :

- (A) (a) आणि (b) फक्त
- (B) (c) आणि (d) फक्त
- (C) (a) आणि (c) फक्त
- (D) (a) आणि (d) फक्त

31. कर्ट लेविनच्या सूत्रानुसार वर्तन हे कोणत्या दोन परिवर्त्यांचे कार्य आहे ?

- (A) मूल्यांकन आणि अभिवृत्ती
- (B) व्यक्ती आणि परिस्थिती
- (C) भाव आणि बोधन
- (D) अभिवृत्ती आणि विश्वास

32. The observation that scores on intelligence tests worldwide have increased substantially over the past decades, this is called as :

- (A) Flynn effect
- (B) The generation gap
- (C) The IQ effect
- (D) The Wechsler effect

33. Read each of the following two statements-Assertion (A) and Reason (R) and indicate your answer using the codes given below :

Assertion (A) : Environments that influence educational and cultural opportunities enhance crystallized intelligence.

Reason (R) : Crystallized intelligence is developed through stimulating fluid intelligence.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

32. गेल्या दशकांमध्ये जगभरात बुद्धिमत्ता चाचण्यांमध्ये गुण मिळवण्याचे प्रमाण लक्षणीयरित्या वाढले आहे. या निरीक्षणास काय म्हणतात ?

- (A) फ्लिन परिणाम
- (B) पिढीतील अंतर
- (C) बुद्धिमत्ता परिणाम
- (D) वेचस्लर परिणाम

33. खाली दिलेल्या दोन विधानांपैकी प्रत्येक वाचा-प्रतिपादन (A) आणि कारण (R) आणि तुमचे उत्तर खाली दिलेल्या सूचीचा वापर करून लिहा :

विधान (A) : शैक्षणिक आणि सांस्कृतिक संधीवर परिणाम करणारे वातावरण क्रिस्टलीकृत बुद्धिमत्ताला चढ देते.

कारण (R) : उत्तेजक द्रव्य संहितांद्वारे क्रिस्टलाइज्ड बुद्धिमत्ता विकसित केली जाते.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे बरोबर स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत, पण (R) हे (A) चे बरोबर स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) सत्य आहे, पण (R) हे बरोबर आहे
- (D) (A) चुकीचे आहे, पण (R) हे बरोबर आहे.

34. Which of the following statements is/are true with regards to Primary prevention ?
- (I) It basically means instilling good health habits and changing poor ones.
- (II) This means taking measures to combat risk factors for illness before illness has a chance to develop.
- (A) (I) is true, (II) is false
- (B) (II) is true, (I) is false
- (C) Both (I) and (II) are false
- (D) Both (I) and (II) are true
35. .... is a general term that refers to illnesses caused by atherosclerosis, the narrowing of the coronary arteries.
- (A) Metabolic syndrome
- (B) Diabetes
- (C) Coronary heart disease
- (D) Alzheimer
36. .... is defined as life satisfaction, the presence of positive affect, and a relative absence of negative affect.
- (A) Happiness
- (B) Life satisfaction
- (C) Subjective well-being
- (D) Positive affect
34. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने हे प्राथमिक प्रतिबंधकांच्या अनुषंगाने 'सत्य' आहे ?
- (I) ते मुळात चांगल्या आरोग्य सवयी आणि वाईट कमी करणे
- (II) याचा अर्थ असा की, आजार विकसित होण्यापूर्वी आजाराशी संबंधित/आजाराची जोखीम असणाऱ्या घटकांसंबंधी उपाय योजना आखणे.
- (A) (I) हे सत्य, (II) हे असत्य
- (B) (II) सत्य, (I) असत्य
- (C) (I) आणि (II) दोन्ही असत्य
- (D) (I) आणि (II) दोन्ही सत्य
35. .... सामान्य संज्ञा आहे जी अँथ्रोस्केलेरॉसिस या आजाराच्या कारणासाठी वापरतात ज्यात रक्त धमन्या संकुचित होतात :
- (A) चयापचय संलक्षण
- (B) मधुमेह
- (C) हृदयरोग
- (D) अल्झायमर
36. .... व्याख्या ही जीवन समाधान, सकारात्मक भावांची उपस्थिती आणि नकारात्मक भावाची अनुपस्थितीशी संबंधित आहे.
- (A) आनंदीपणा
- (B) जीवन समाधान
- (C) वैयक्तिक स्वास्थ्य
- (D) सकारात्मक भाव

37. Selective attention in vision and audition respectively have been dubbed as : (A) 'optic' and 'haptic' (B) 'spotlight' and 'gateway' (C) 'spatial' and 'acoustic' (D) 'central' and 'peripheral' 38. What factor increases the pressure for uniformity within groups, according to Festinger's explanation of conformity ? (A) The presence of a strong leader (B) An explicit group goal (C) The size of the group (D) Individual intelligence levels 39. Which therapeutic method is most effective in handling the initial phase of treatment ? (A) Group therapy (B) Psychoanalysis (C) Gestalt (D) Behaviour therapy	37. अनुक्रमे दृष्टी आणि आवाज परिक्षणेला (audition) वेचक अवधानामध्ये कशाने डब केले आहे ? (A) प्रकाशशास्त्र आणि हैप्टिक (B) प्रकाशज्ञोत आणि प्रवेशद्वार (C) अवकाशी आणि ध्वनिशास्त्र (D) मध्यवर्ती आणि परिधीय 38. फेस्टिंगरच्या अनुसारीतेच्या स्पष्टीकरणानुसार, कोणता घटक गटांमध्ये एकरूपतेसाठी दबाव वाढवतो ? (A) एका मजबुतीने त्याची उपस्थिती (B) गटाचे एक स्पष्ट ध्येय (C) गटाचा आकार (D) वैयक्तिक बुद्धिमत्ता पातळी 39. उपचारांच्या सुरुवातीच्या टप्प्यात कोणती उपचारात्मक पद्धत सर्वात प्रभावी आहे ? (A) गट उपचार (B) मनोविश्लेषण उपचार पद्धती (C) समाकृती उपचार पद्धती (D) वर्तन उपचार पद्धती

40. Read each of the following two statements—Assertion (A) and Reason (R) and indicate your answer using the codes given below :

Assertion (A) : Intelligence is a single entity.

Reason (R) : Various types of intelligence exist independently of each other.

Choose the correct response :

- (A) Both Assertion (A) and Reason (R) are true, and Reason (R) is the correct explanation for Assertion (A)
  - (B) Both Assertion (A) and Reason (R) are true, but Reason (R) is not the correct explanation for Assertion (A)
  - (C) Assertion (A) is true, But Reason (R) is false
  - (D) Assertion (A) is false, but Reason (R) is true
41. Which of the following principle is used by parsimonious fit indices ?
- (A) Occam's razor
  - (B) Preference for complexity
  - (C) Avoidance of simple explanation
  - (D) Goodness of fit

40. खालीलपैकी दोन विधान (A) आणि कारण (R) वाचा व खालील दिलेल्या संकेतांपैकी तुमचे उत्तर निवडा :

विधान (A) : बुद्धिमत्ता ही एकल वस्तू आहे.

कारण (R) : विविध प्रकारच्या बुद्धिमत्तांचा स्वतंत्र्यरित्या ऐकमेकांशी अस्तित्वात आहे.

योग्य प्रतिसादाची निवड करा :

- (A) दोन्ही विधान (A) आणि कारण (R) हे बरोबर आहे आणि कारण (R) हे विधानाचे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
  - (B) दोन्ही विधान (A) आणि कारण (R) हे बरोबर आहे, पण कारण (R) हे विधान (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
  - (C) विधान (A) हे खरे आहे, पण कारण (R) हे असत्य आहे
  - (D) विधान (A) हे असत्य आहे, पण कारण (R) हे सत्य आहे
41. खालील कोणते तत्त्व पर्सिमोनियस फिट निर्देशांक वापरतात ?
- (A) ओकॅमचा रेशर
  - (B) जटिलतेला प्राधान्य
  - (C) सोप्या स्पष्टीकरणाचे टाळणे
  - (D) गुडनेस ऑफ फिट

42. The theory of knowledge, especially with regard to its methods, validity, and scope, and the distinction between justified belief and opinion is referred to as :

- (A) Ontology
- (B) Epistemology
- (C) Methodology
- (D) Post-positivism

43. Which of the following is correct meaning of 'Blocking' in Randomized block design ?

- (A) Participants with similar characteristics are grouped
- (B) Participants with similar characteristics are removed from experiment
- (C) Participants with dissimilar characteristics are grouped
- (D) Random errors are blocked

42. ज्ञानाचा सिद्धांत, विशेषतः त्याच्या पद्धती, वैधता आणि व्याप्ती आणि न्याय्य श्रद्धा आणि मत यांच्यातील फरक या संदर्भात विचार करणारी तात्विक बाब म्हणजे :

- (A) सत्ताशास्त्र (ऑन्टोलॉजी)
- (B) ज्ञानशास्त्र
- (C) पद्धतीशास्त्र
- (D) उत्तर-प्रत्यक्षार्थवाद

43. यादृच्छिक ब्लॉक डिझाइनमध्ये 'ब्लॉकिंग' चा खालीलपैकी कोणता अर्थ बरोबर आहे ?

- (A) समान वैशिष्ट्ये असलेले सहभागी गटबद्ध केले जातात
- (B) समान वैशिष्ट्ये असलेले सहभागी प्रयोगातून काढून टाकले जातात
- (C) भिन्न वैशिष्ट्ये असलेले सहभागी गटबद्ध केले जातात
- (D) यादृच्छिक त्रुटी अवरोधित केल्या जातात

44. Following are the statements of Assertion (A) and Reason (R). Answer them with the help of the following code :

Assertion (A) : Karl Popper argued that conjuncture and falsification are involved in science.

Reason (R) : Popper takes falsifiability as solution of demarcation problem and problem of induction.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true
45. What is the Third Force of Psychology called ?
- (A) Behaviorism
- (B) Humanistic
- (C) Psychoanalysis
- (D) Gestalt psychology

44. विधान (A) आणि कारण (R) या प्रश्नासाठी पुढील विधाने दिली आहेत. खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या साहाय्याने उत्तरे द्या :

विधान (A) : कार्ल पॉपर यांनी असा युक्तिवाद केला की विज्ञानात संयोग आणि असत्यकरण यांचा समावेश आहे.

कारण (R) : पॉपर असत्यकरण प्रक्रियेला सीमांकन समस्येचे आणि विगमनाच्या समस्येचे निराकरण म्हणून मानतात.

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे बरोबर कारण आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत, परंतु (R) हे (A) चे बरोबर कारण नाही
- (C) (A) सत्य आहे पण (R) हे असत्य आहे
- (D) (A) असत्य आहे पण (R) हे सत्य आहे.
45. मानसशास्त्राच्या तिसऱ्या शक्तीला काय म्हणतात ?
- (A) वर्तनवाद
- (B) मानवतावाद
- (C) मनोविश्लेषणवाद
- (D) समाकृती

46. Which of the following are quasi-experimental designs ? (1) Interrupted Time-Series Designs; (2) Non-equivalent Control Group Design; (3) Time Series with Non-equivalent Control; (4) Block randomization (A) (1) only (B) (2) only (C) (1) and (3) only (D) (1), (2), and (3) only 47. Which of the following is non-pictorial projective procedures ? (1) Word association test (2) Sentence completion test (3) Figure drawing test (4) Thematic apperception test (A) (1) only (B) (1) and (2) only (C) (1), (2), and (3) only (D) (1), (2), and (4) only 48. The type of counselling process proposed by Carl Rogers is ..... (A) Directive counseling (B) Eclectic counselling (C) Dominant counselling (D) Non-directive counseling	46. खालीलपैकी कोणत्या छद्म-प्रायोगिक डिझाइन आहेत ? (1) व्यत्ययित काळ-मालिका डिझाइन; (2) समतुल्य नसलेले नियंत्रण गट डिझाइन; (3) समतुल्य नसलेले नियंत्रण व्यत्ययित काळ-मालिका डिझाइन; (4) ब्लॉक रँडमायझेशन (A) (1) फक्त (B) (2) फक्त (C) (1) आणि (3) फक्त (D) (1), (2), आणि (3) फक्त 47. खालीलपैकी कोणती नॉन-पिक्टोरियल प्रक्षेपित प्रक्रिया आहे ? (1) वर्ड असोसिएशन चाचणी (2) सेंटेंस कंप्लिशन चाचणी (3) फिगर ड्रॉइंग चाचणी (4) थीमॅटिक अपरसेप्शन चाचणी (A) (1) फक्त (B) (1) आणि (2) फक्त (C) (1), (2), आणि (3) फक्त (D) (1), (2), आणि (4) फक्त 48. कार्ल रॉजर्सने प्रस्तावित केलेल्या समुपदेशन प्रक्रियेचा प्रकार ..... आहे. (A) निर्देशात्मक समुपदेशन (B) सारग्राही समुपदेशन (एक्लेक्टिक समुपदेशन) (C) प्रमुख समुपदेशन (D) निर्देशित नसलेले समुपदेशन (नॉन-डायरेक्टिव्ह)

49. The psychology that stresses the relationship between the individual and the cosmos (universe) and in doing focuses on the mystical and spiritual aspects of human nature is called :
- (A) Transpersonal psychology
(B) Existential psychology
(C) Psychoanalytical psychology
(D) Behavioural psychology
50. Which of the following is a major difference between Indian Psychology and Indigenous Psychology ?
- (A) Indigenous Psychology is more theoretical than Indian Psychology
(B) Indian Psychology has a specific theoretical foundation, while Indigenous Psychology does not
(C) Indian Psychology is only applicable within India, while Indigenous Psychology is global
(D) Indian Psychology rejects cultural influences, while Indigenous Psychology embraces them
51. What is the range, mean, and variance of normal probability curve ?
- (A) $-\infty$ to $+\infty$; μ ; σ^2
(B) -3 to $+3$; μ ; σ^2
(C) $-\infty$ to $+\infty$; 0 ; 1
(D) -3 to $+3$; 0 ; 1
49. व्यक्ती आणि विश्व यांच्यातील संबंधांवर भर देणारे आणि मानवी स्वभावाच्या गूढ आणि आध्यात्मिक पैलूंवर लक्ष वेधित करणारे मानसशास्त्र हे .....
- (A) पार-वैयक्तिक मानसशास्त्र (ट्रान्सपर्सनल मानसशास्त्र)
(B) अस्तित्वात्मक मानसशास्त्र
(C) मनोविश्लेषणात्मक मानसशास्त्र
(D) वर्तणूक मानसशास्त्र
50. भारतीय मानसशास्त्र आणि स्वदेशी मानसशास्त्रात खालीलपैकी कोणता प्रमुख फरक आहे ?
- (A) स्वदेशी मानसशास्त्र भारतीय मानसशास्त्रापेक्षा अधिक सैद्धांतिक आहे
(B) भारतीय मानसशास्त्राला विशिष्ट सैद्धांतिक पाया आहे, तर स्वदेशी मानसशास्त्राला नाही
(C) भारतीय मानसशास्त्र फक्त भारतातच लागू होते, तर स्वदेशी मानसशास्त्र जागतिक आहे
(D) भारतीय मानसशास्त्र सांस्कृतिक प्रभावांना नाकारते, तर स्वदेशी मानसशास्त्र त्यांना स्वीकारते.
51. सामान्य संभाव्यता वक्राची रेंज, मध्य आणि विचलन कोणते आहे ?
- (A) $-\infty$ to $+\infty$; μ ; σ^2
(B) -3 to $+3$; μ ; σ^2
(C) $-\infty$ to $+\infty$; 0 ; 1
(D) -3 to $+3$; 0 ; 1

52. The following are the statements of Assertion (A) and Reason (R). Answer them with the help of the following code :

Assertion (A) : Theoretical sampling ultimately leads to theoretical saturation stage in grounded theory.

Reason (R) : Grounded theory requires checking emerging theory against reality by sampling incidents that may further its development until no new categories can be identified.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
 (B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
 (C) (A) is true but (R) is false
 (D) (A) is false but (R) is true

53. Arrange the steps of Braun and Clarke thematic analysis in the correct order :

- (1) Generating initial codes :
 (2) Searching;
 (3) Familiarising;
 (4) Defining and naming;
 (5) Reviewing
 (A) (1) → (2) → (3) → (4) → (5)
 (B) (2) → (1) → (3) → (5) → (4)
 (C) (3) → (1) → (2) → (5) → (4)
 (D) (5) → (4) → (3) → (2) → (1)

52. विधान (A) आणि कारण (R) या प्रश्नासाठी पुढील विधाने दिली आहेत. खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या साहाय्याने उत्तरे द्या :

विधान (A) : सैद्धांतिक नमुना शेवटी ग्राउंडेड सिद्धांतामध्ये सैद्धांतिक संपृक्ततेच्या टप्प्यावर नेतो.

कारण (R) : ग्राउंडेड सिद्धांतानुसार विकसित होणाऱ्या सिद्धांताची वास्तविकतेशी नमुना तुलना करून तपासणी करणे आवश्यक आहे, ज्यामुळे नवीन वर्ग ओळखल्या जाईपर्यंत त्याचा विकास पुढे जाऊ शकतो.

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे बरोबर कारण आहे
 (B) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत, परंतु (R) हे (A) चे बरोबर कारण नाही
 (C) (A) सत्य आहे पण (R) हे असत्य आहे
 (D) (A) असत्य आहे पण (R) हे सत्य आहे.

53. ब्राऊन आणि क्लार्क थीमॅटिक विश्लेषणाच्या पायऱ्या योग्य क्रमाने लावा :

- (1) प्रारंभिक कोड तयार करणे
 (2) शोधणे
 (3) ओळख करून घेणे
 (4) परिभाषित करणे आणि नाव देणे
 (5) पुनरावलोकन करणे
 (A) (1) → (2) → (3) → (4) → (5)
 (B) (2) → (1) → (3) → (5) → (4)
 (C) (3) → (1) → (2) → (5) → (4)
 (D) (5) → (4) → (3) → (2) → (1)

54. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below the list :

List I

(Parametric Tests)

- (P) Independent Samples t-test
- (Q) One Way ANOVA
- (R) Dependent Samples t-test
- (S) Pearson's correlation

List II

(Non-Parametric Alternative)

- (1) Sign test
- (2) Median Test
- (3) Binomial test
- (4) Kruskal-Wallis test
- (5) Kendall's Tau

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (2) (4) (1) (5)
- (B) (4) (2) (1) (3)
- (C) (1) (2) (3) (5)
- (D) (2) (1) (4) (3)

54. यादी I आणि यादी II मधील जोड्या लावा आणि खालील संकेतांकाच्या आधारे उत्तर द्या :

यादी I

(पॅरामीट्रिक चाचणी)

- (P) स्वतंत्र नमुने टी-चाचणी
- (Q) एकेरी अनोवा
- (R) अवलंबित नमुने टी-चाचणी
- (S) पिअर्सनचा सहसंबंध

यादी II

(नॉन-पॅरामीट्रिक पर्यायी)

- (1) साईन (चिन्ह) चाचणी
- (2) मिडीयन (मध्यक) चाचणी
- (3) बायनोमियल (द्विपदी) चाचणी
- (4) क्रुस्कल-वॉलिस चाचणी
- (5) केंडलचा टाऊ

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (2) (4) (1) (5)
- (B) (4) (2) (1) (3)
- (C) (1) (2) (3) (5)
- (D) (2) (1) (4) (3)

55. Psychologists confine the concept of motivation to those factors that :

- (A) Energize behaviour and determine its direction
- (B) Relate either to life instincts or to death instincts
- (C) Assume rational behaviour by individuals
- (D) Are biologically based and predispose and organism to act

56. A ring of multiple arteries which provides alternate bloodflow pathways and guards the brain against damage is called :

- (A) Cranium
- (B) Meninges
- (C) Circle of Willis
- (D) Blood Brain Barrier

55. मानसशास्त्रज्ञ प्रेरणा संकल्पनेला या घटकापुरते मर्यादित ठेवतात :

- (A) सक्रिय वर्तन आणि त्याचे दिशा निश्चितीकरण
- (B) जीवन सहजप्रवृत्ती किंवा मृत्यू सहजप्रवृत्ती संबंध जोडतात
- (C) व्यक्ती तार्किक वर्तन करतात असे गृहीतक मानतात
- (D) जैविकतेवर आधारित असून प्राण्यांना कृती करण्यास भाग पाडतात

56. अनेक धमन्यांचे वर्तुळ जो पर्यायी रक्तप्रवाह मार्ग प्रदान करतो आणि मेंदूचे हानीपासून रक्षण करतो त्याला ..... असे म्हणतात

- (A) कवटीचा भाग
- (B) मस्तिष्क आवरण (मेनिनजेस)
- (C) विलिसचे वर्तुळ
- (D) रक्त मेंदू अडथळा

57. Following are the statements of Assertion (A) and Reason (R). Answer them with the help of the following codes :

Assertion (A) : IRT is commonly used in computerized psychological testing to estimate ability.

Reason (R) : In IRT, four parameters can be estimated.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

58. Which among the following is the correct order of changes in the membrane potential during an action potential ?

- (A) De-polarization, Hyperpolarization, Re-polarization, Polarization
- (B) Hyperpolarization, De-polarization, Re-polarization, Polarization
- (C) Polarization, De-polarization, Hyperpolarization, Re-polarization
- (D) Polarization, Hyper polarization, De-polarization, Re-polarization

57. विधान (A) आणि कारण (R) या प्रश्नासाठी पुढील विधाने दिली आहेत. खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या साहाय्याने उत्तरे द्या :

विधान (A) : क्षमतेचा अंदाज घेण्यासाठी संगणकीकृत मानसशास्त्रीय चाचणीमध्ये IRT चा वापर सामान्यतः केला जातो.

कारण (R) : IRT मध्ये, चार पैरामीटरांचा अंदाज लावता येतो.

- (A) (A) आणि (R) हे दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे बरोबर कारण आहे
- (B) (A) आणि (R) हे दोन्ही सत्य आहेत, पण (R) हे (A) चे बरोबर कारण नाही
- (C) (A) सत्य आहे पण (R) हे असत्य आहे
- (D) (A) असत्य आहे पण (R) हे सत्य आहे.

58. कृतिक्षमतेदरम्यान पडदाक्षमतेमध्ये (मेंबरेनच्या क्षमतेमध्ये) होणाऱ्या बदलात खालीलपैकी कोणता क्रम योग्य आहे ?

- (A) विधुवीकरण, अतिधुवीकरण, पुनर्धुवीकरण, धुवीकरण
- (B) अतिधुवीकरण, विधुवीकरण, पुनर्धुवीकरण, धुवीकरण
- (C) धुवीकरण, विधुवीकरण, अतिधुवीकरण, पुनर्धुवीकरण
- (D) धुवीकरण, अतिधुवीकरण, विधुवीकरण, पुनर्धुवीकरण

59. When individuals receive information about an aspect of their physiological state and then they attempt to alter that state. This is in an example of technique :

- (A) Relaxation
- (B) Biofeedback
- (C) Exercise
- (D) Hypnotism

60. Thinking is a complex set of collaborations between ..... and ..... representations and processes.

- (A) Linguistic; semantic
- (B) Linguistic; verbal
- (C) Semantic; non-linguistic
- (D) Linguistic; non-linguistic

61. For MCMI IV, which of the following is not a severe personality pathology ?

- (A) Schizotypal
- (B) Borderline
- (C) Paranoid
- (D) Schizoid

59. जेव्हा व्यक्ती ह्या त्यांच्या शारीरिक पातळीबाबत माहिती प्राप्त करून जेव्हा त्या पातळी बदलण्याचा प्रयत्न करतात तेव्हा हे उदाहरण ..... पद्धती दर्शविते.

- (A) विश्रांता
- (B) जैवप्रतिभरण
- (C) व्यायाम
- (D) संमोहन

60. विचार हा ..... आणि ..... प्रतिनिधित्व आणि प्रक्रिया यांच्यातील सहयोगाचा एक जटिल संच आहे.

- (A) भाषिक; अर्थपर
- (B) भाषिक; शाब्दिक
- (C) अर्थपर; अभाषिक
- (D) भाषिक; अभाषिक

61. MCMI IV साठी, खालीलपैकी कोणते गंभीर व्यक्तिमत्त्व पॅथॉलॉजी नाही ?

- (A) स्किझोटाइपल
- (B) बॉर्डरलाइन
- (C) पॅरानॉइड
- (D) स्किझोइड

62. Which among the following is the main function of the pre-frontal cortex ?

- (A) Controlling reflexes
- (B) Weighing the pros and cons of a possible action
- (C) Receive light-touch and deep-touch information
- (D) Understanding the speech and form of language

63. What is the relation between coefficient alpha and coefficient of precision when a composite test is made up of non-parallel subtests ?

- (A) coefficient alpha = coefficient of precision
- (B) coefficient alpha $\leq$ coefficient of precision
- (C) coefficient alpha $\approx$ coefficient of precision
- (D) coefficient alpha $\geq$ coefficient of precision

62. पूर्वललाटी बाह्यकाचे (प्रीफ्रॉन्टल कॉर्टेक्स) मुख्य कार्य खालीलपैकी कोणते आहे ?

- (A) प्रतिक्रिये नियंत्रित करणे
- (B) संभाव्य क्रियेचे फायदे आणि तोटे मोजणे
- (C) हलक्या स्पर्शाने आणि गहिन्या स्पर्शाने माहिती प्राप्त करणे
- (D) भाषेतील वक्तव्य आणि त्याचे स्वरूप समजून घेणे

63. जेव्हा संयुक्त चाचणी समांतर नसलेल्या उपचाचण्यांनी बनलेली असते तेव्हा अल्फा गुणांक आणि अचूकतेचा गुणांक यांच्यात काय संबंध असतो ?

- (A) अल्फा गुणांक = अचूकतेचा गुणांक
- (B) अल्फा गुणांक $\leq$ अचूकतेचा गुणांक
- (C) अल्फा गुणांक $\approx$ अचूकतेचा गुणांक
- (D) अल्फा गुणांक $\geq$ अचूकतेचा गुणांक

64. Which among the following statement/s best explain/s the role of Blood Brain Barrier ?

- (I) It controls the oxygen supply to the brain
- (II) It protects the nervous system from toxins and viruses
- (III) Allows the free flow of molecules across the brain
- (IV) Hypertension can compromise the blood brain barrier

- (A) Only (I)
- (B) Only (II)
- (C) Both (II) & (IV)
- (D) Both (I) & (IV)

65. Which of the following personality measure contains assessment of faking ?

- (A) EPQ-R
- (B) NEO-PI-3
- (C) HEXACO-PI-R
- (D) IPIP-NEO

64. खालीलपैकी कोणते विधान रक्तमेंदूच्या अडथळ्याची भूमिका सर्वोत्तमपणे स्पष्ट करते ?

- (I) ते मेंदूचा ऑक्सिजन पुरवठा नियंत्रित करते
- (II) ते मज्जासंस्थेचे विषारी पदार्थ आणि विषाणूंपासून संरक्षण करते
- (III) मेंदूमध्ये रेणूंचा मुक्तप्रवाह करण्यास परवानगी देते
- (IV) उच्चरक्तदाब रक्तमेंदूच्या अडथळ्यात तडजोड करू शकतो

- (A) फक्त (I)
- (B) फक्त (II)
- (C) दोन्ही (II) आणि (IV)
- (D) दोन्ही (I) आणि (IV)

65. खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तिमत्त्व मापनात खोटेपणाचे मूल्यांकन समाविष्ट आहे ?

- (A) EPQ-R
- (B) NEO-PI-3
- (C) HEXACO-PI-R
- (D) IPIP-NEO

66. According to the Schachter-Singer theory of emotion, which sequence of event is correct for the production of emotion ?

- (A) Perception of a potential emotion-producing situation; an aroused body states; interpretation and labelling of the bodily state
- (B) An aroused body states; interpretation and labelling of the bodily states perception of potential emotion producing situation
- (C) Interpretation and labelling of the bodily states; perception of a potential emotion-producing situation; an aroused body state
- (D) Perception of a potential emotion-producing situation; interpretation and labelling of the body state; an aroused body state

67. Edward's personal preference schedule is based on :

- (A) Maslow's theory of need hierarchy
- (B) Murray's theory of needs
- (C) Freud's theory of Id-Ego conflict
- (D) Roger's theory of personality

66. सॅक्टर-सिंगर यांच्या भावना सिद्धांतानुसार खालीलपैकी कोणता घटना अनुक्रम हा भावना निर्मितीला योग्य आहे ?

- (A) सुप्त भावना-निर्मिती परिस्थितीचे संवेदन; उद्दीपित शरीर पातळी; शारीरिक पातळीची विश्लेषण आणि ओळख
- (B) उद्दीपित शरीर पातळी; शारीरिक पातळीचे विश्लेषण आणि ओळखणे; सुप्त भावना-निर्मिती परिस्थितीचे संवेदन
- (C) शारीरिक पातळीचे विश्लेषण आणि ओळखणे; सुप्त भावना-निर्मिती परिस्थितीचे संवेदन; उद्दीपित शरीर पातळी
- (D) सुप्त भावना-निर्मिती परिस्थितीचे संवेदन; शारीरिक पातळीचे विश्लेषण आणि ओळखणे; उद्दीपित शरीर पातळी

67. एडवर्डचे पर्सनल प्रेफरन्स शेड्युल हे—यावर आधारित आहे :

- (A) मॅसलोचा गरजश्रेणी सिद्धांत
- (B) मरेचा गरजांविषयीचा सिद्धांत
- (C) फ्रॉइडचा इद-अहम संघर्षासंबंधीचा सिद्धांत
- (D) रॉजरचा व्यक्तिमत्त्व सिद्धांत

68. A periodic production of action potentials that takes place even without synaptic input is referred as.....
- (A) Reflex arc
(B) Temporal summation
(C) Spontaneous firing rate
(D) Excitatory potential
69. Which among the following tiny cells helps build the myelin sheaths in the Central Nervous System ?
- (A) Radial glia
(B) Astrocytes
(C) Microglia
(D) Oligodendrocytes
70. Which of the following best describes Sri Krishna's initial guidance of Arjuna in the second chapter of the Bhagwad Gita ?
- (A) The importance of renouncing all actions
(B) The eternal and changeless nature of the self
(C) The superiority of Bhakti yoga other paths
(D) The resection of all worldly duties
68. चेतासंधीने पुरविलेल्या माहितीशिवाय (इनपुट) होणाऱ्या नियमित क्रियाक्षमतांच्या निर्मितीला काय म्हणतात ?
- (A) प्रतिक्रिया चाप
(B) कालिक समाकलन
(C) तत्पर प्रतिसाद
(D) उत्तेजक विभव
69. खालीलपैकी कोणत्या लहान पेशी मध्यवर्ती मज्जासंस्थेमध्ये मायलिन आवरण (मायलिनशिथ) तयार करण्यास मदत करतात ?
- (A) रेडियल गुलिया
(B) अँस्ट्रोसाइट्स (तारा-आकाराच्या पेशी)
(C) सूक्ष्म पेशी (माईक्रोगिलिया)
(D) मज्जातंतूच्या आवरणाचे पेशी (ऑलिगोडेंड्रोसाइट्स)
70. भगवतेच्या दुसऱ्या अध्यायात अर्जुनाला श्रीकृष्णाने दिलेल्या सुरुवातीच्या मार्गदर्शनाचे खालीलपैकी कोणते सर्वोत्तम वर्णन करते ?
- (A) सर्व कर्माचा त्याग करण्याचे महत्त्व
(B) आत्म्याचे शाश्वत आणि अपरिवर्तनीय स्वरूप
(C) इतर सर्व मार्गापेक्षा भक्ती योगाचे श्रेष्ठत्व
(D) सर्व संसारिक कर्तव्यांचा त्याग

71. Creative thinking is different from routine problem solving in respect of :

- (1) Fluency
- (2) Flexibility
- (3) Originality
- (4) Day dreaming

Codes :

- (A) (1) and (2)
- (B) (2) and (3)
- (C) (3) and (4)
- (D) (1), (2) and (3)

72. Thurstone is associated with which of the following ?

- (A) Equal appearing intervals scale
- (B) Social distance scale
- (C) Semantic differential scale
- (D) Summated ratings scale

73. Which among the following is a function of efferent axons ?

- (A) Controlling the voluntary behaviour
- (B) Controlling the involuntary behaviour
- (C) Carrying the information to the brain structures
- (D) Carrying the output from one brain structure to muscles

71. सर्जनशील विचार हे ..... च्या बाबतीत नेहमीच्या समस्या सोडविण्यापेक्षा वेगळे असतात.

- (1) प्रवाहीपणा
- (2) लवचिकता
- (3) कल्पकता
- (4) दिवास्वप्न

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2)
- (B) (2) आणि (3)
- (C) (3) आणि (4)
- (D) (1), (2) आणि (3)

72. खालील कशाशी थर्स्टन या मानसशास्त्रज्ञाचा संबंध आहे ?

- (A) समदर्शी अंतराल पद्धती
- (B) सामाजिक अंतर मापणी
- (C) अर्थपर विभेदी मापणी
- (D) समाकलित पदनिश्चयन मापणी

73. अपवाही अक्षांचे खालीलपैकी कोणते कार्य आहे ?

- (A) ऐच्छिक वर्तन नियंत्रित करणे
- (B) अनैच्छिक वर्तन नियंत्रित करणे
- (C) मेंदूच्या रचनेपर्यंत माहिती नियंत्रित करणे
- (D) मेंदूच्या एका रचनेतून स्नायूंपर्यंत माहिती वाहून नेणे.

74. Which of the following alternatives is 'True' for the statement of Assertion and Reasoning ?

Assertion (A) : The Eightfold Path consists of ethical, mental, and wisdom based practices.

Reason (R) : Right speech, Right Action, and Right livelihood from the wisdom section

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) (A) is true but (R) is false
- (C) (A) is false but (R) is true
- (D) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

75. According to Freudian theory, an individual who is guided only by pleasure, has no internalized social rules of behaviour, and has little ability to balance the id with reality demonstrates an :

- (A) overdeveloped ego
- (B) overdeveloped id
- (C) overdeveloped superego
- (D) underdeveloped id

74. विधान (A) आणि कारण (R) विधानांसाठी खालीलपैकी अचूक पर्याय कोणता आहे ?

विधान (A) : अष्टांगिक मार्गात नैतिक, मानसिक आणि ज्ञान-आधारित पद्धतीचा समावेश आहे.

कारण (R) : योग्य भाषण, योग्य कृती आणि योग्य उपजीविका हे ज्ञान विभाग आहेत.

संकेतक :

- (A) (A) आणि (R) हे दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे.
- (B) (A) हे बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे
- (C) (A) हे चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (D) (A) आणि (R) हे दोन्ही बरोबर आहेत परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही

75. फ्रॉइडियनच्या सिद्धांतानुसार जी व्यक्ती फक्त सुखवाद या तत्त्वाने मार्गदर्शित असतात, ज्यांच्यामध्ये वर्तनाविषयी सामाजिक नियम अंतर्गत केलेले नसतात, आणि ज्यांच्यामध्ये इद आणि वास्तवता यामध्ये संतुलन साधण्याची क्वचितच क्षमता असते हे ..... दर्शविते.

- (A) अतिविकसित अहम्
- (B) अतिविकसित इद
- (C) अतिविकसित पराहम्
- (D) अविकसित इद

76. Which of the following is/are true about the item discrimination index ?
(I) It is a measure of reliability
(II) It is a measure of validity
(A) (I) only
(B) (II) only
(C) Both (I) and (II)
(D) Neither (I) nor (II)
77. Which among the following chemicals is actively involved in hunger and satiety ?
(A) Cholecystokinin
(B) Angiotensin
(C) Bradykinin
(D) Histamine
78. Which of the following are factors adversely influencing interpretation of correlation coefficient ?
(1) Sampling Restricted Range
(2) Combining Heterogeneous Subgroups
(3) Presence of Bivariate Outliers
(4) Linearity
(A) Only (3)
(B) Only (4)
(C) Only (2), (3) and (4)
(D) Only (1), (2) and (3)
76. प्रश्न (आयटेम) भेदनिक निर्देशांकासंबंधी खालीलपैकी काय बरोबर आहे ?
(I) ते विश्वसनीयतेचे एक मापन आहे
(II) ते यथार्थतेचे मापन आहे
(A) फक्त (I)
(B) फक्त (II)
(C) (I) आणि (II) दोन्हीही
(D) (I) आणि (II) यापैकी नाही
77. खालीलपैकी कोणते रसायन भूक आणि तृप्ती मध्ये सक्रिय आहे ?
(A) पित्ताशय चालक
(B) अँजिओटेन्झिन
(C) ब्रॅडिकिनीन
(D) हिस्टामाईन
78. सहसंबंध गुणांकाच्या अर्थ लावण्यावर खालीलपैकी कोणते घटक प्रतिकूल परिणाम करतात ?
(1) मर्यादित रेंजचे नमुने घेणे
(2) विषम उपसमूहांचे एकत्रीकरण
(3) द्विचल आउटलायरची उपस्थिती
(4) रेषीयता
(A) फक्त (3)
(B) फक्त (4)
(C) फक्त (2), (3) आणि (4)
(D) फक्त (1), (2) आणि (3)

79. When two forms of the same test are administered on the same sample immediately one after the other, this procedure will allow the researcher to study :
- (A) Reliability across time
(B) Reliability across content
(C) Construct validity of the test
(D) Concurrent validity of the test
80. In which of the methods of physiological psychology devices are precisely positioned in the depth of the brain ?
- (A) Stereotaxic surgery
(B) Aspiration Lesions
(C) Transcranial Magnetic Stimulation
(D) Deoxyglucose Technique
81. What argument Nagarjuna gives to demonstrate the emptiness of phenomena ?
- (A) The interdependent origination of phenomena
(B) The divine will as the source of existence
(C) The indivisibility of subject and object
(D) The unchanging nature of self
79. जेव्हा एका चाचणीचे दोन फॉर्म, एकाच नमुना गटावर, एका पाठोपाठ एक, असे दिले. ही कृती संशोधकास हा अभ्यास करण्यास मदत करेल :
- (A) काळानुसार विश्वसनीयता
(B) आशयानुसार विश्वसनीयता
(C) चाचणीची सैद्धांतिक यथार्थता
(D) समवर्ती यथार्थता
80. शारीरिक मानसशास्त्राच्या कोणत्या पद्धतीमध्ये मेंदूच्या आत उपकरणे अचूकपणे ठेवली जातात ?
- (A) स्टिरिओटॅक्सिक शस्त्रक्रिया
(B) चूषणप्रक्रियेमुळे शरीरात होणारे व्रण
(C) मस्तकातून चुंबकीय उत्तेजन
(D) डिआक्सिग्लुकोज तंत्र
81. इंद्रियगोचर शून्यतेचे प्रदर्शन करण्यासाठी नागार्जुन कोणता युक्तिवाद वापरतो ?
- (A) घटनांची परस्परावलंबी उत्पत्ती
(B) अस्तित्वाचा स्रोत म्हणून दैवी इच्छा
(C) विषय आणि वस्तूची अविभाज्यता
(D) 'स्व' चे अपरिवर्तनीय स्वरूप

82. How many scales are there in Form I and Form II of Luria Nebraska neurological battery, respectively :

- (A) 11 & 12
- (B) 12 & 12
- (C) 23 & 23
- (D) 05 & 12

83. Which among the following cranial nerves is related to eye movements ?

- (A) Optic nerve
- (B) Abducens
- (C) Hypoglossal
- (D) Trigeminal nerve

84. Which brain structure connects the two hemispheres of the brain ?

- (A) Cerebellum
- (B) Superior colliculus
- (C) Corpus callosum
- (D) Transverse fissure

82. लुरिया नेब्रास्का न्युरोलॉजिकल बॅटरी फॉर्म I आणि फॉर्म II यामध्ये किती उपचाचण्या आहेत ?

- (A) 11 & 12
- (B) 12 & 12
- (C) 23 & 23
- (D) 05 & 12

83. खालीलपैकी कवटीच्या कोणत्या नसा डोळ्यांच्या हालचालींशी संबंधित आहेत ?

- (A) नेत्रचेता
- (B) अपवर्तनी
- (C) अधोजिह्वा चेता
- (D) त्रिशाखा चेता

84. मेंदूच्या दोन गोलाधार्ता जोडणारी मेंदूची रचना कोणती ?

- (A) अनुमस्तिष्क
- (B) ऊर्ध्व वप्त्र
- (C) महासंयोजि पिंड (कॉरपस कॅलोसम)
- (D) क्षैतिज विदारक (ट्रान्सव्हर्स फिशर)

85. Trait theories were largely derived from :

- (A) The way in which people form and act out behaviours and habits
- (B) A combination of Freudian and neo-Freudian theories
- (C) Existential analysis of the way people behave on a daily basis
- (D) The words people use to describe themselves and others in everyday lives

86. Read each of the following statements-Assertion (A) and Reason (R); and indicate your answer using codes given below :

Assertion (A) : Perception remains constant although the proximal sensation changes.

Reason (R) : Our perceptual system has mechanisms that adjust our perception of the proximal stimulus.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

85. व्यक्तिवैशिष्ट सिद्धांत यापासून निर्माण झाला आहे :

- (A) ज्या पद्धतीने व्यक्ती त्यांच्या सवयी आणि वर्तनाला आकार देतात
- (B) फ्रॉईडियन आणि नवफ्राईडियन या सिद्धांतांच्या जोडणी मधून
- (C) ज्या पद्धतीने लोक दैनंदिन जीवन जगतात त्याचे अस्तित्ववादी विश्लेषण
- (D) दैनंदिन जीवनात ज्या शब्दांच्या आधारे लोक त्यांचे आणि इतरांचे वर्णन करतात

86. खाली दिलेले प्रत्येक विधान—विधान (A) आणि कारण (R) वाचा, आणि तुमचे उत्तर खालील संकेतांक वापरून द्या :

विधान (A) : समीपस्थ वेदन बदलले तरी संवेदन स्थिर राहते.

कारण (R) : समीपस्थ वेदनासाठी अनुकूलन करणाऱ्या यंत्रणा आपल्या संवेदन रचनेमध्ये आहेत.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) सत्य आहेत पण (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) हे सत्य आहे, पण (R) हे असत्य आहे
- (D) (A) असत्य आहे पण (R) हे सत्य आहे

87. The “cocktail party phenomenon” inspired research on :

- (A) attention
- (B) stage hypnosis
- (C) alcohol effects
- (D) biological rhythms

88. Which one of the following statements is true ?

- (A) The ‘Global Five’ factors in personality refer to the second order factors of 16 PF
- (B) The ‘Global Five’ factors refer to the factors assessed by the NEO-Five Factor Inventory
- (C) The ‘Global Five’ factors refer to the factors assessed by Goldberg’s bipolar adjectives
- (D) The ‘Global Five’ factors are derived from Eysenck Personality Profiler

87. कॉकटेल पार्टी घटनेने कोणत्या संशोधनास प्रेरित केले ?

- (A) अवधान
- (B) स्टेज संमोहन
- (C) मद्यपानाचे परिणाम
- (D) जैविक लयबद्धता

88. खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?

- (A) ‘जागतिक पांच’ घटक व्यक्तिमत्त्वामधील दुय्यम श्रेणी 16 व्यक्तिमत्त्व घटकांशी संदर्भित आहे
- (B) ‘जागतिक पाच’ घटक निओ पाच घटक चाचणीने ठरविलेल्या घटकांशी संबंधित आहेत
- (C) ‘जागतिक पाच’ घटक गोल्डबर्गच्या द्विध्रुवीय विशेषण घटकांशी संबंधित आहेत
- (D) ‘जागतिक पांच’ घटक आयसेंक्च्या व्यक्तिमत्त्व चाचणीच्या घटकांशी संबंधित आहेत

89. Which of the following sequence is correct, with respect to early selection theory ?

- (A) Registration by senses → Filtering → Unattended information static → Designated information processed
- (B) Filtering → Registration by senses → Unattended information static → Designated information processed
- (C) Unattended information static → Filtering → Registration by senses → Designated information processed
- (D) Registration by senses → Unattended information static → Filtering → Designated information processed

90. Henri Tajfel is the father of which theory ?

- (A) Equity
- (B) Social Exchange
- (C) Balance
- (D) Social Identity

89. सुरवातीच्या टप्प्यातील सिद्धांताच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणता क्रम बरोबर आहे ?

- (A) इंद्रियांद्वारे नोंदणी → गाळणी → दुर्लक्षित माहिती स्थिर → नियुक्त केलेल्या माहितीवर प्रक्रिया
- (B) गाळणी → इंद्रियांद्वारे नोंदणी → दुर्लक्षित माहिती स्थिर → नियुक्त केलेल्या माहितीवर प्रक्रिया
- (C) दुर्लक्षित माहिती स्थिर → गाळणी → इंद्रियेद्वारे नोंदणी → नियुक्त केलेल्या माहितीवर प्रक्रिया
- (D) इंद्रियेद्वारे नोंदणी → दुर्लक्षित माहिती स्थिर → गाळणी → नियुक्त केलेल्या माहितीवर प्रक्रिया

90. हेनरी ताजफेल हे कोणत्या सिद्धांताचे जनक आहेत ?

- (A) समन्यायी
- (B) सामाजिक विनिमय
- (C) समतोल
- (D) सामाजिक ओळख

Q.No. 91-95. are based on the following paragraph. Read the following paragraph and answer five questions that follow :

A researcher carried out SEM based confirmatory factor analysis (CFA) of six indicators on a sample of 500 respondents. Three indicators measure altruism and three measures trust. The ML estimates are obtained. The baseline model has chi-square of 1312 ($p < .001$). She tested three models : M1 = unifactor model, M2 = Two orthogonal-factors model; M3 = Two oblique-factors model. The chi-square for M1, M2, and M3 are 230 ($p < .01$), 120 ($p < .01$), and 65 ($p < .01$), respectively. The GFI for M1, M2, and M3 are 0.81, 0.90, 0.95 and AGFI are 0.71; 0.85; and 0.91 respectively. The Root Mean Square Residual is 0.21, 0.09; and 0.04 respectively for M1, M2 and M3 with $\phi = 0.54$ for M3.

91. What is df of baseline model in above example ?
- (A) 36
(B) 12
(C) 15
(D) 5

91-95 : एका संशोधकाने 500 प्रतिसादकर्त्यांच्या नमुन्यावर सहा निर्देशकांचे SEM आधारित 'पुष्टी घटक विश्लेषण' (CFA) केले. तीन निर्देशक अल्ट्रुइझमचे (परोपकार) मापन करतात आणि तीन ट्रस्टचे (विश्वास) मापन करतात. ML अंदाजक वापरला आहे. बेसलाइन मॉडेलचा काय-स्क्वेअर 1312 आहे ($p < .001$). तिने तीन प्रारूपांची चाचणी केली : M1 = एकघटक प्रारूप, M2 = दोन ऑर्थोगोनल-घटक प्रारूप; M3 = दोन तिरकस-घटक प्रारूप. M1, M2 आणि M3 साठी काय-स्क्वेअर अनुक्रमे 230 ($p < .01$), 120 ($p < .01$) आणि 65 ($p < .01$) आहेत. M1, M2 आणि M3 साठी GFI अनुक्रमे 0.81, 0.90, 0.95 आणि AGFI अनुक्रमे 0.71; 0.85; आणि 0.91 आहेत. M1, M2, आणि M3 साठी रूट मीन स्क्वेअर रेसिड्युअल (सरासरी वर्ग अवशेषाचे मूळ) अनुक्रमे 0.21, 0.09, आणि .4 आहे आणि $\phi = 0.54$ आहे.

91. वरील उदाहरणात बेसलाइन मॉडेलचा df काय आहे ?
- (A) 36
(B) 12
(C) 15
(D) 5

92. What is df of M3 in above example ? (A) 11 (B) 8 (C) 6 (D) 5 93. Which model is best fit in the above example ? (A) Only M1 (B) Only M2 (C) Only M3 (D) Both M2 and M3 94. Which of the following is correct for the above paragraph ? (1) Trust and altruism are orthogonal (2) Trust and altruism are oblique (3) Best GFI and AFGI are for M1 (4) All models are accepted since chi-square is significant (A) Only (1) (B) Only (2) (C) (1) and (3) both (D) (2) and (4) both	92. वरील उदाहरणात M3 चा df काय आहे ? (A) 11 (B) 8 (C) 6 (D) 5 93. वरील उदाहरणात कोणते प्रारूप सर्वात योग्य आहे ? (A) फक्त M1 (B) फक्त M2 (C) फक्त M3 (D) M2 आणि M3 दोन्ही 94. वरील परिच्छेदासाठी खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे ? (1) विश्वास आणि परोपकार हे ऑर्थोगोनल आहेत (2) विश्वास आणि परोपकार हे तिरकस आहेत (3) सर्वोत्तम GFI आणि AFGI हे M1 साठी आहेत (4) सर्व प्रारूपे स्वीकारली जातात कारण काय स्क्वेअर-लक्षणीय आहे (A) फक्त (1) (B) फक्त (2) (C) (1) आणि (3) दोन्ही (D) (2) आणि (4) दोन्ही

95. Which of the following values indicates best fit for Root Mean Square Residual in CFA ?
- (A) Closer to 1.00
(B) Closer to zero
(C) Less than 0.50
(D) Higher than 1.00
96. The fact that the inner corner of a room looks farther away than the outer corner of a building provides one explanation of the :
- (A) Ponzo illusion
(B) Ames room illusion
(C) Poggendorf illusion
(D) Müller-Lyer illusion
97. How does inducing positive affect influence persuasion, according to research ?
- (A) It always leads to attitude change regardless of message strength
(B) It promotes a positive response but depends on how the message is processed
(C) It only works when the message contains strong logical arguments
(D) It has no impact on persuasion as emotions are separate from reasoning
95. खालीलपैकी कोणते मूल्य CFA मध्ये रूट मीन स्क्वेअर रेसिड्युअलसाठी सर्वाधिक उचित असल्याचे दर्शवते ?
- (A) 1.00 च्या जवळ
(B) शून्याच्या जवळ
(C) 0.50 पेक्षा कमी
(D) 1.00 पेक्षा अधिक
96. वास्तवतः खोलीचा आंतरीक कोना हा इमारतीच्या बाह्य कोन्यापेक्षा दूर दिसतो, हे ..... यांचे विश्लेषण करते.
- (A) पोन्झो भास
(B) एम्स खोली भास
(C) पॉर्गेन्डॉर्फ भास
(D) म्युलर-लायर भास
97. संशोधनानुसार, सकारात्मक प्रेरणा मन वळवण्यावर कसा परिणाम करते ?
- (A) संदेशाची ताकद कितीही असली तरी ते नेहमीच अभिवृत्ती बदलण्यास कारणीभूत ठरते
(B) ते सकारात्मक प्रतिसादाला प्रोत्साहन देते, परंतु संदेशाची कशी प्रक्रिया केली जाते यावर अवलंबून असते
(C) जेव्हा संदेशात मजबूत तार्किक युक्तिवाद असतात तेव्हाच ते कार्य करते
(D) भावना तर्कापासून वेगळ्या असल्याने त्याचा मन वळवण्यावर कोणताही परिणाम होत नाही

98. A psychodynamic theorist would predict that when faced with a conflict between accuracy and self-enhancement, people are likely to :

- (A) Reject accuracy
- (B) Reject themselves
- (C) Become frustrated
- (D) Compromise

99. Psychologist who considered Aggression to be a basic human instinct :

- (A) Sigmund Freud
- (B) B.F. Skinner
- (C) Abraham Maslow
- (D) Henri Tajfel

100. As group size increased, individual effort decreased, this phenomenon is called as :

- (A) Social categorization
- (B) Social loafing
- (C) Social exclusion
- (D) Social comparison

98. जेंव्हा अचूकता आणि स्वसुधारणा यामध्ये संघर्ष होतो त्याविषयी मनोगतिक सिद्धांतक लोकांविषयी हे भाकीत करेल :

- (A) अचूकतेला दुर्लक्षित करेल
- (B) स्वतःकडे दुर्लक्ष करतील
- (C) वैफल्यग्रस्त होतील
- (D) तडजोड करतील

99. आक्रमकता ही मूलभूत मानवी प्रवृत्ती मानणारे मानसशास्त्रज्ञ :

- (A) सिगमंड फ्रायड
- (B) बी.एफ. स्किनर
- (C) अब्राहम मास्लो
- (D) हेनरी ताजफेल

100. गटाचा आकार वाढला की वैयक्तिक प्रयत्न कमी होतात, या घटनेला असे म्हणतात :

- (A) सामाजिक वर्गीकरण
- (B) सोशल लोफिंग
- (C) सामाजिक अपवर्जन
- (D) सामाजिक तुलना

JUN - 13225/II—D

ROUGH WORK